

Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
Bhar.I.248/2024/7.

A Debreceni Ítéltábla Debrecenben, a 2024. június 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2024. június 11-én kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A közúti baleset okozásának vétsége miatt Terheltl ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2024. február 6. napján kihirdetett 1.Bf.416/2023/8. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat bűnösnek mondja ki közúti baleset okozásának vétségében [Btk.235. § (1) bekezdés].

Ezért 1 (egy) évre próbára bocsátja.

Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből kötelezi a vádlottat 283 774 (kettőszáznyolcvanháromezer-hétszázhetvennégy) Ft megfizetésére, míg 200 000 (kettőszázezer) Ft-ot az állam visel.

A harmadfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Mátészalkai Járásbíróság a büntetővégzés kibocsátását követően a védelmi kérelemre perré alakult eljárásban a 2023. szeptember 6-án kihirdetett 2.B.40/2023/10. számú ítéletével Terheltl vádlottat bűnösnek mondta ki közúti baleset okozásának vétségében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 235. § (1) bekezdés]. Ezért 150 napi tétel, 1000 Ft napi összegű, 150 000 Ft végösszegű pénzbüntetésre ítélte, melynek megfizetésére 15 havi részletfizetést engedélyezett, egy havi részlet összegét 10 000 Ft-ban állapítva meg. Rendelkezett meg nem fizetés esetére a pénzbüntetés

szabadságvesztésre átváltoztatásának feltételeiről és kötelezte a vádlottat 483 774 Ft bűnügyi költség viselésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és a védő jelentettek be fellebbezést a bűnösség megállapítása miatt, felmentés érdekében. Az ügyész tudomásul vette a határozatot.

[3] A másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 2024. február 6. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 1.Bf.416/2023/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat a közúti baleset okozásának vétsége [Btk. 235. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.

[4] A másodfokú bíróság felmentő ítélete ellen az ügyészség terjesztett elő jogorvoslatot a vádlott terhére, a bűnösségének vád szerinti megállapítása és büntetés kiszabása céljából. Indokai szerint az elsőfokú bíróság döntően megalapozott tényállást állapított meg, melynek érdemi, a vádlott felelősségét elvető megváltoztatásának a másodfokú eljárásban nem álltak fenn a törvényi előfeltételei, az elsősorban a bizonyítékok meg nem engedett eltérő mérlegeléséből eredt. A 2023. január 1-jétől hatályos szabályokra figyelemmel ezért a másodfokú bíróság által a főkérdésekben végzett tényállás-változtatás mellőzésével az elsőfokú ítélet tényállása alapulvétele mellett a vádlott bűnösségének megállapítására és pénzbüntetés kiszabására tett indítványt (Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség B.369/2023/4., 9. sorszámú másodfokú irat).

[5] A vádlott és a védő tudomásul vették a másodfokú ügydöntő határozatot.

[6] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.108/2024/2. számú észrevételében az ügyészségi fellebbezést módosítással, a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése érdekében tartotta fenn. Álláspontja szerint ugyanis a másodfokú bíróság által a jelentős módosítást követően elfogadott tényállás részben megalapozatlan, melynek kiküszöböléséhez bizonyítás, a műszaki szakértői vélemény kiegészítése és egyéb érdekelt1, a balesettel érintett másik gépjárművet vezető, az eljárásban korábban csak a nyomozás során gyanúsított eljárás helyzetben kihallgatott tanúkihallgatása szükséges, melyre a harmadfokú eljárásban nincs lehetőség, ezért a ténybeli hiba orvoslása csak a hatályon kívül helyezés és a másodfokú eljárás megismétlése által lehetséges.

[7] Az ítéltábla az ügyészségi másodfellebbezést a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 620. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[8] Az ügyészség a Be. 621. § (1) bekezdés a) pontjára utalva tanácsülésen történő elbírálásra tett indítványt, de a harmadfokú bíróság lehetőséget látott a jogorvoslat érdemi elintézésére,

mely kizárta a vádlott terhére bejelentett fellebbezés folytán a jelzett formát, de még kasszációs döntés esetén is indokolt lett volna nyilvános ülés, mert a ténybeli hibából eredő hatályon kívül helyezési ok, illetve már ténybeli hiba és elhárítása összetettebb kérdés, ami a fellebbezésre jogosultak személyes, közvetlen részvételét indokolja a harmadfokú eljárásban.

[9] Elsőként rögzítendő e részben, hogy a másodfellebbezés joghatályos. A másodperorvoslat előterjesztésének és ezáltal a harmadfokú eljárás megnyitásának feltétele a Be. 615. § (1) bekezdése szerint az ellentétes döntés a bűnösség kérdésében, mely eljárásjogi helyzet megvalósult a Be. 615. § (2) bekezdés b) pont 1. fordulata értelmében, mert a másodfokú bíróság az első fokon elítélt vádlottat felmentette.

[10] A harmadfokú bíróság a Be. 618. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpont alapján felülbíráta a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, és azon rendelkezését, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntésével összefüggő felülbírálata eredményezett, valamint a b) pont értelmében az elsőfokú és másodfokú eljárást arra tekintet nélkül, hogy ki és milyen okból fellebbezett. Emellett a Be. 618. § (2) bekezdése alapján hivatalból revízió alá estek az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezések. Az egy tényállásos, első fokon elítélést, másodfokon felmentést eredményező ügyben a felülbírálat terjedelme nem vetett fel értelmezési kérdést, a revízió teljes volt a harmadfokú eljárásban.

[11] A harmadfokú bíróság a felülbírálat során az elsőfokú és a másodfokú eljárásban nem észlelt olyan – a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti – súlyos, abszolút eljárási szabálysértést, amely az ügy érdemi elbírálását a harmadfokú eljárásban kizárja.

[12] A törvényszék ugyanakkor jelentős relatív, a tényállás megalapozatlanságához is vezető hibát vétett, amikor a törvényi előfeltételek ellenére érdemi részekben való módosítással lényegében az elsőfokú ítélettől eltérő tényállást állapított meg, rögzítve egy nem vádolt személy, a BMW gépkocsit vezető egyéb érdekelt kizárólagos felelősségét a bekövetkezett balesetért. Ennek tényállásban való egyértelmű rögzítése a vádlott felmentése mellett a Be. 6. § (3) bekezdésébe ütközik, de a másodfokú ítélet [30] bekezdésének érdemi módosításával, e személynek a baleset okozójaként történő mellőzésével az eljárási szabálysértés orvosolható volt, megjegyezve, hogy e speciális eset az, amikor az eljárási szabálysértés és a megalapozatlanság szoros kapcsolatban vannak és el nem választhatók.

[13] A másodfokú bíróság által megállapított és a vádlott felelősségének hiányát jelző tényállás a harmadfokú döntés alapja nem lehetett, és ennek elsődleges oka: a tényálláshoz kötöttség elvi szabálya. A Be. 591. § (1) bekezdés értelmében ugyanis a másodfokú bíróság főszabályként határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. A törvényi kivételt a megalapozatlanság, illetve az új bizonyíték, új tény állítása jelenti. A felülbírált ügyben azonban egyik olyan megalapozatlansági ok sem állt fenn, mely az eltérő

tényállás megállapítását indokolta volna, ami szükségszerűen együtt járt a bizonyíték felülmérlegelésével, melyre az adott esetben a Be. 593. § (2) bekezdés értelmében nem volt törvényi lehetőség. E körben a másodfokú ügyészégi fellebbezés és indokai kifogástalanok.

[14] Eljárási szabálysértést jelent, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásban egyébként rendelkezésre álló adatok, így az érvényes sebességhatár (nyomozási iratok 121. sorszám) tisztázása érdekében megkereste a rendőrséget, melyre adott válasz tárgyi-okirati bizonyíték, melynek felhasználása a nyilvános ülésen nem felelt meg az eljárási szabályoknak, mert bizonyítás csak fellebbezési tárgyaláson folytatható a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja értelmében. Az okirat felhasználása és értékelése pedig vitathatatlanul bizonyítást jelent, melyre egyébként sem indítvány, sem szükség nem volt. Mindez viszont érdemi kihatással nem bírt az ügy megítélésére, mert a kérdést már a nyomozás során megfelelően tisztázták.

[15] A harmadfokú ügyészség álláspontjától eltérően ugyanakkor a másodfokú bíróság eljárásjogi és ebből eredően ténybeli hibája, a téves tényállásmódosítás és következményei a harmadfokú eljárásban orvosolhatók voltak a Be. 619. § (3a) bekezdése szerint, mely törvényi rendelkezés 2023. január 1-jétől lehetővé teszi a megalapozatlanság eredményezte hatályon kívül helyezés elkerülése érdekében a korábbi szabályoktól eltérően a ténybeli nagyreformációt a másodfokú ítélet viszonylatában és lényegében a téves tényállásváltoztatás mellőzésével mintegy „visszaállítja” az elsőfokú bíróság által a fő pontokban megállapított, vagy kisebb korrekcióval javított tényállást, mely a jogkérdés eldöntésének alapját képezi a harmadfokú büntetőperben. A jogalkotó lényegében a Kúria gyakorlatát emelte törvényerőre a változtatással, mert a hibás tényállásmódosítás mellőzésére az ítélkezés már a törvénymódosítás előtt lehetőséget látott. Ugyanakkor a másodfokú ügyészség által a fellebbezés indokolásában megjelölt BH2022. 203. számú eseti döntés eltérő eljárásjogi helyzeten alapszik, mert az érintett ügyben bizonyításra volt szükség, ezért nem volt mellőzhető a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése. Jelen ügyben azonban bizonyítás nélkül is elhárítható volt a ténybeli hiba és a javításra a Be. 619. § (3a) bekezdése, valamint az egyébként nagyrészt helyes elsőfokú ítéletnél a Be. 619. § (3b) bekezdése ad egyértelmű felhatalmazást. Ezért a megalapozatlanság közvetlen módon, azaz a fellebbezési eljárásban harmadfokon orvosolható volt, így nem volt alapja a közvetett módon, azaz a hatályon kívül helyezéssel és új eljárással járó kiküszöbölésnek.

[16] A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, de e körbe tartozik a megalapozott elsőfokú ítélet téves ténybeli megváltoztatása is. Ez jelenti a tényálláshoz kötöttséget a harmadfokú eljárásban.

[17] Az ítéltábla ezért a Be. 619. § (3a) bekezdése alapján a másodfokú bíróság által megállapított tényállást az eltérő döntés alapját képező tényállásrészek mellőzésével a következők szerint változtatja meg, illetve kiegészíti a releváns tényeket a Be. 619. § (3b) bekezdése szerint.

[18] A *másodfokú ítélet* [19], valamint a [23] – [28] és [30] bekezdéseit mellőzi.

[19] Az *elsőfokú ítélet* tényállását kiegészíti, miszerint egyéb érdekelt1 által vezetett BMW személygépkocsi helyzetjelző világítással közlekedett. sértett1 sértett a biztonsági övet nem kapcsolta be.

A vádlott által vezetett mezőgazdasági járműszerelvény 9,530 méter (Valtra N101 vontató 4,490 méter, Kögel pótkocsi 5,040 méter) hosszúságú volt.

A 4915. számú közút 20. km szelvényében – a baleset helyszínén – 90 km volt a megengedett legnagyobb sebesség.

egyéb érdekelt1 megszegte a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 26. § (1) bekezdés ac) pontját, mivel lakott területen kívül a megengedett 90 km/h sebességet jelentősen túllépő sebességgel közlekedett, továbbá a KRESZ 44. § (8) bekezdését, mert lakott területen kívül nem használt tompított világítást, míg sértett1 sértett súlyos sérüléseinek bekövetkezésében közrehatott, hogy megszegte a KRESZ 48. § (4) bekezdését, mert a jobb első ülésen a biztonsági övet nem kapcsolta be.

[20] A tényállás központi részei módosításának, azaz a másodfokú bíróság ténybeli revíziója eredménye mellőzésének indokai kapcsán a harmadfokú bíróság a következőket szögezi le a Be. 619. § (3a) bekezdésének alkalmazása során.

[21] A tényálláshoz kötöttség a büntetőper rendes jogorvoslati rendszerének egyik kardinális szabálya. Lényege, hogy a bírói döntés alapját a fellebbezési fórum előtt is rendszerint az a tényállás képezi, melyet a bizonyítékok közvetlen, egyenként és összességében történő értékelését követően az elsőfokú bíróság megállapított. Az ún. ténybíróság a Be. rendszerében is az elsőfokú bíróság, függetlenül attól, hogy az eljárási törvényben egyre nagyobb ténybeli reformációs szerepeket kap különösen a másodfokú, de a harmadfokú bíróság is, mint látható az jelen esetben is. A tényálláshoz kötöttség alól az egyik fontos kivétel, ha a tényállás megalapozatlan. Ebben az esetben megnyílik a másodfokú bíróság lehetősége a Be. 592. § (2) bekezdése szerinti részbeni megalapozatlanságnál a ténybeli hiba orvoslására a tényállás helyesbítésével és kiegészítésével a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint (ténybeli kisreformáció). A Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja alapján lehetőség van az elsőfokú bíróság által vizsgált bizonyítékok tartalma, ténybeli következtetés vagy bizonyítás útján olyan eltérő tényállás megállapítására is, mely az első fokon bűnösnek kimondott vádlott felmentéséhez vezet (a vádlott javára történő ténybeli nagyreformáció). A másodfokú bíróság e perjogi lehetőséget alkalmazta, mert ténybeli módosítása az ügyet „megfordította” és ellentétes döntést teremtett, mely alapja volt a már idézettek szerint a másodfellebbezési jog megnyílásának és a harmadfokú eljárásnak. E tényállás-változtatásnak azonban nem álltak fenn a törvényi előfeltételei, mert az elsőfokú bíróság tényállása megalapozott volt, ez pedig kizárja a bizonyítékok eltérő értékelését és a tényállás módosítását is, figyelemmel a Be. 593. § (2) bekezdésére is.

[22] A megalapozottság fogalmát a törvény pozitív formában nem írja le, arra a megalapozatlansági okok nemlétéből lehet egyértelműen következtetni. A jogtudomány és a bírói gyakorlat azonban megfogalmazza, miszerint a tényállás megalapozott, ha a bíróság a törvényesen lefolytatott bizonyítási eljárást követően, a múltban lezajlott és vádhatóság által vád tárgyává tett eseményeket valósághűen, helyesen és hiánymentesen állapítja meg, rendszertani oldalról: ha megalapozatlansági hibában nem szenved (BH2024. 106. [49] - Kúria Bt.II.581/2023/5.). A tényállás helyesbítésének és érdemi megváltoztatásának alapvető feltétele a tényállás megalapozottsága, a felülbírált ügyben azonban az elsőfokú ítélet tényállása érdemi hibában nem szenved.

[23] A járásbíróság ugyanis a bizonyítási eljárást – valóban nem túl nagy alapossággal és meglehetősen szűk körben – törvényesen folytatta le és a bizonyítékokat a logika szabályai szerint szabadon értékelte és meggyőződésének megfelelően állapította meg a tényállást, mely valósághű is. Döntésének pedig a tényállás tekintetében is részletes és elfogadható indokát adta.

[24] Az elsőfokú bíróság a tényállást a vádlott törvényes és felhasználható rendőrségi tanúvallomására, a műszaki szakértő első alapvéleményére, a helyszín adataira és a releváns okiratokra alapította, figyelembe véve sértettl tanúvallomását is. E bizonyítékok összefüggésben állnak, szervesen kapcsolódnak és a bizonyítandó tényekhez töretlen a viszonyuk. Ezen okok miatt a másodfokú bíróságnak el kellett volna fő részeiben fogadni az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és az általa a balesetért való felelősség kapcsán végzett ténybeli revízió téves, és az azt megalapozó bizonyíték-értékelés pedig a Be. 593. § (2) bekezdésébe ütközik. Ez pedig szükségszerűen vezetett a harmadfokú eljárásban a jelzett tényállásrészek mellőzéséhez. A mellőzés folytán részleteiben nem is szükséges elemezni az egyes változtatásokat, melyek részlegesen szintén helytelenek, amint a másodfokú ügyészség is kitért rá a fellebbezése indokolásában.

[25] A másodfokú bíróság tényállásmódosításának egy része kapcsán (ún. részlettények) megjegyzendő még, hogy az ítélet [19] – [22] bekezdéseiben kizárólag a 4915. számú út jellemzőivel, továbbá a baleset helyszínétől (20. km szelvény) több kilométerre kihelyezett jelzőtáblák felsorolásával egészítette ki a tényállást, ami a [19] bekezdés esetében azért is volt szükségtelen, mert az elsőfokú ítélet [18] bekezdése az úttest méreteit tartalmazza. A közúti jelzőtáblák felsorolása pedig teljesen közömbös, mert előírásuk esetleges megszegése semmilyen összefüggésben nem állt a bekövetkezett közlekedési balesettel, hiszen a 60 km/h sebességkorlátozást még a 17. km szelvényben egy földút becsatlakozása feloldotta és a csúszós útra figyelmeztető jelzőtábla a száraz úttestre figyelemmel szintén nem hozható okozati összefüggésbe a 20. km szelvényben bekövetkező közlekedési balesettel. Ebből következően ezek a tények nem állnak összefüggésben a vádlott tanúként, illetve gyanúsítottként tett vallomásával és a büntetőjogi felelősséget meghatározó központi, az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényekkel sem.

[26] A másodfokú ítélet indokolásának a tényállást érintő mellőzése mellett az elsőfokú ítélet vonatkozásában a Be. 619. § (3b) bekezdés szerinti kiegészítés (a BMW gépjármű megvilágításának módja, a vádlotti gépjárműszerelvénnyel hosszúsága, a baleset helyszínén megengedett legnagyobb sebesség, a KRESZ szabályszegések) részben okirati bizonyítékokon (nyomozási irat 49., 61. és 121. sorszám alatt csatolt rendőri jelentések), a 2021. január 6-án kelt műszaki szakértői vélemény megállapításain (1. jelzésű melléklet, nyomozási irat 217-219. lap), valamint sértett1 tanúvallomásán alapszik.

[27] A tényállás a módosítással és kiegészítésekkel megalapozott és a harmadfokú ítélezés alapját képezte.

[28] A harmadfokú ügyészség több irányban indokoltak tartott még bizonyítást. Erre azonban az ügyészség azon perszakban (elsőfokú eljárás), ahol ez kötelezettség, ha az indokolt a vád bizonyításához, nem tette. Ezen túl az elsőfokú ítélet megalapozottsága megítélhető volt további bizonyítás nélkül is. Azzal egyetértett a harmadfokú bíróság, hogy ilyen ügyekben általában szükséges a közlekedési balesettel érintett másik személy perbeli kihallgatása (adott esetben tanúkihallgatás), ennek elmaradása nyilvánvalóan bizonyítás-taktikai hiányosság, de a tényállás megalapozottságát végül nem érintette. A szakértő pedig a rendelkezésre álló adatok alapján a feltétlen szükséges kérdésekre megfelelő választ adott az első véleményében, melyre a járásbíróság és az ítéltábla a tényállást alapította.

[29] A harmadfokú bíróság által végzett ténybeli javítást követően – az elsőfokú ítélettel egyezően, büntethetőségi akadály hiányában – a vádlott bűnösségét meg kellett állapítani. A jogkérdések elbírálása kapcsán elsőként le kell szögezni, hogy a Btk. 2. § (1), (2) bekezdés értelmében az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, mert az elbíráláskor (jelenleg) hatályos büntető törvény nem eredményez enyhébb elbírálást.

[30] A vádlott cselekménye – miként az elsőfokú bíróság helyesen megállapította – a Btk. 235. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti baleset okozásának vétségét valósította meg. Az elkövetési magatartás és az eredmény között közvetlen az okozati összefüggés, az eredményt illetően a vádlottat hanyag gondatlanság terheli.

[31] A törvényi tényállás alanyi és tárgyi oldali elemei is teljesek, a vádlottat bűnösnek kellett ezért kimondani a Be. 617. § és 589. § alapján alkalmazandó 564. § (1) bekezdés szerint közúti közlekedés okozásának vétségében.

[32] A vádlott úgy hajtott rá a mintegy 10 m hosszú járműszerelvénnyel az „Állj! Elsőbbségadás kötelező” közúti jelzőtáblával védett útra, hogy előtte nem fordított kellő figyelmet és nem észlelte az egyenes útszakaszon, jó látási körülmények mellett neki balról közlekedő BMW típusú személygépkocsit és nem vette figyelembe az általa vezetett járműszerelvénnyel méreteit és ezzel megszegt a KRESZ 28. § (2) bekezdés b) pontját, mert

nem biztosított elsőbbséget a védett úton közlekedő egyéb érdekeltl által vezetett személygépkocsinak, és ezzel személyi sérüléssel és anyagi kárral járó közlekedési balesetet okozott. Itt jegyzi meg az ítéltábla, hogy a láthatósági bizonyítási kísérlet adatai alapján 250 méter volt az a távolság, amikor a helyzetjelzővel közlekedő BMW személygépkocsi már nem volt észlelhető az útkereszteződésből. Ennél rövidebb távolságban azonban, ha nehezebben is, de kellő figyelem mellett a jármű észlelhető volt. Közrehatott a közúti baleset bekövetkezésében egyéb érdekeltl is, aki tompított világítás nélkül, csak helyzetjelzővel közlekedve jelentősen túllépte a 90 km/h megengedett legnagyobb sebességet és ezzel megnehezítette járműve észlelhetőségét.

[33] A következetes ítélkezési gyakorlat egyértelmű abban, hogy az elsőbbségre kötelezett nem mentesülhet a felelősség alól abból az okból, miszerint az elsőbbségre jogosult is megszegett valamilyen közlekedési szabályt, így, ha túllépte – akár jelentősen, de nem a másik felet egyértelműen megtevesztően – a megengedett legnagyobb sebességet (6/1998. Bűntető jogegységi határozat, BH2018. 136, BH2018. 294 I-II.). Mielőtt az elsőbbségadásra kötelezett ténylegesen megkezdte azt a műveletet, amellyel kapcsolatban elsőbbséget kell adnia (például áthaladás, bekanyarodás), meg kell győződnie ennek a veszélytelenségéről és a megengedettnél nagyobb sebességgel közlekedő elsőbbségre jogosult jármű részére is biztosítani kell az elsőbbséget. Jelen ügyben nappali időszakban, jó látási viszonyok között, egyenes vonalvezetésű úton, számításba véve a mezőgazdasági járműszerelvény méreteit is, körültekintő vezetés mellett a vádlottnak észlelnie kellett volna a BMW személygépkocsit.

[34] A bűnösség megállapítása miatt a vádlottal szemben joghátrányt kellett alkalmazni. A vádlott javára – miként az elsőfokú bíróság helyesen feltárta és rögzítette a Kúria 56. BK véleményének iránymutatásai szerint – enyhítő körülményként kell értékelni: büntetlen előéletét, a több évtizedes kifogástalan közlekedési előéletét, a nyugdíjkorhatárt meghaladó idősebb életkorát, mely egyben fokozza a büntetlenség nyomatékát, továbbá az időmúlást, a részbeni sértetti közrehatást, valamint a balesettel érintett másik gépjárművezető közrehatását. Súlyosította ellenben a büntetést a hasonló jellegű, személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek, bűncselekmények számának növekedése helyi, regionális és országos szinten is, továbbá a KRESZ szabályszegés alapvető volta.

[35] A harmadfokú bíróság vizsgálva és mérlegelve a bűnösségi körülményeket, az elbírált bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességét, úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben szükségtelen büntetés, így vagyoni jellegű szankció, pénzbüntetés kiszabása, elegendő a Btk. 65. § (1) bekezdése alapján próbára bocsátás intézkedés alkalmazása, mely a büntetés próbaidőre történő elhalasztását jelenti. A próbaidő tartamát az ítéltábla a Be. 65. § (3) bekezdés értelmében a törvényi alsó határt jelentő 1 évben határozta meg. Az intézkedésnél törvényi korlát nem volt feltárható. E feltételes elítélés alkalmas a büntetési célok elérésére, összhangban áll a büntetéskiszabási elvekkel, tetterányos és kifejezi az egyéniesítést is (BH2017. 210).

[36] A bűnösség megállapítása miatt az ítéltábla a vádlottat a Be. 574. § (1) bekezdése alapján kötelezte az állam által előlegezett bűnügyi költség nagyobb részének megfizetésére,

míg egy részét a Be. 576. § (1) bekezdés a) pontja szerint az 574. § (5) bekezdés alkalmazása által az állam viseli.

[37] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét – az ügyészségi fellebbezés alapossága miatt és mert a támadott határozatot nem kellett hatályon kívül helyezni – a Be. 624. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta és a törvénynek megfelelő határozatot hozott.

[38] A harmadfokú bíróság ítélete ellen a törvény a további fellebbezést már nem teszi lehetővé, így a változtatással a másodfokú bíróság ítélete, és ezáltal a marasztaló elsőfokú ítélet az ítéltábla döntésének megfelelően jogerőre emelkedett.

[39] Végezetül megjegyzendő a védelmi érvekre, hogy a vádmonopólium része, hogy az ügyész ki ellen emel vádat. A bíróság csak a vádolt személy cselekményéről dönthet. Ez nem akadálya, hogy a közlekedési balesettel érintett gépjárművezető közrehatását is rögzítse a balesetben, de nem a másodfokú ítéletben jelzett módon, mert egyértelműen tényként megállapítani, hogy kizárólag ő a felelős, már a vádelv kereteit sérti.

Debrecen, 2024. június 11.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila s.k. előadó bíró, Dr. Bakó József s.k. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 1.Bf.416/2023/8. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bhar.I.248/2024/7. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2024. június 11.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke